

7 листопада 2014 р. відбувся круглий стіл-презентація «Українська мова сьогодні: наукові виміри і суспільні виклики», організаторами якого виступили Інститут української мови Національної академії наук України та Президентський фонд Леоніда Кучми «Україна».

Під час засідання учасники круглого столу обговорили такі проблеми: сьогоднішня українська мова: параметри наукової оцінки мовної ситуації в Україні; українська мова – державотворча: роль наукової та політичної еліт в удержавленні української мови; інноваційні напрями академічного мовознавства; академічна наука і щоденна мовна практика суспільства.

У рамках круглого столу відбулася презентація опублікованих пам'яток української мови, Словника української мови, словника Активні ресурси сучасної української номінації. Ідеографічний словник нової лексики, Російсько-українського словника в 4-х томах.

Засідання відкрив академік НАН України В. Геєць, який виголосив вітальне слово президента НАН України академіка НАН України Б. Патона.

Зі вступним словом «Українська мова як об'єкт академічної науки: осягнення і нові суспільні запити» виступив директор Інституту української мови НАН України доктор філологічних наук, професор П. Гриценко.

В обговоренні взяли участь віце-президенти Національної академії наук України академіки НАН України В. Геєць, А. Наумовець, академік-секретар Відділення історії, філософії та права НАН України академік НАН України О. Онищенко, академік-секретар Відділення літератури, мови та мистецтвознавства академік НАН України М. Жулинський, академіки НАН України Я. Яцків, П. Толочко, голова «Просвіти» ім. Т. Шевченка П. Мовчан, члени-кореспонденти НАН України С. Єрмоленко та Н. Клименко, заступник директора Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України доктор філологічних наук, професор В. Бріцин, заступник директора Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України кандидат філологічних наук С. Гальченко.

Під час загальної дискусії учасники круглого столу обговорили актуальні питання мовознавства, що існують сьогодні в нашій державі.

Так, П. Мовчан у своєму виступі наголосив на болісних та похідних від мови проблемах, що існують сьогодні на Сході України, звернув увагу на тотальну русифікацію українського простору, зокрема ЗМІ та наголосив на необхідності обговорення Закону України «Про засади мовної політики».

Академік НАН України М. Жулинський підкреслив роль НАН України в мовному будівництві, відзначив здобутки Інституту української мови НАН України, Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Українського мовно-інформаційного фонду.

Академік НАН України О. Онищенко окреслив основні проблеми функціонування української мови в інтернетівському просторі, а також зауважив про важливість збереження багатства національної мови.

Академік НАН України П. Толочко звернув увагу на необхідність збереження чистоти «своєї калинової української мови».

Академік НАН України Я. Яцків зупинився на проблемі недоступності таких масштабних видань НАН України як, зокрема, Шевченківська енциклопедія, Енциклопедія І. Я. Франка, Енциклопедія історії України для широкої аудиторії.

Академік НАН України А. Наумовець розкрив роль ЗМІ в зміцненні ролі української мови, проаналізував основні проблеми використання української мови в радіо- та інтернет-просторі.

Професор В. Бріцин констатував, що робота мовознавчих інститутів академії відповідає вимогам часу. Він звернув увагу також на необхідність розширення співпраці мовознавчих інститутів з іншими гуманітарними інститутами, органами влади, просвітницькими організаціями.

Член-кореспонденти НАН України С. Єрмоленко присвятила свій виступ проблемі відповідної мовної підготовки активної мовної особистості, доступності, ефективності і переконливості мови сучасних підручників й зауважила, що в умовах сучасної конкуренції держава має використовувати свої ефективні важелі в процесі підготовки підручників, осторонь від якого не можуть стояти академічні установи.

Кандидат філологічних наук С. Гальченко вказав на необхідність видання словника мови Т. Г. Шевченка (*Круглий стіл-презентація «Українська мова сьогодні: наукові виміри і суспільні виклики» // Національна академія наук України (<http://www.nas.gov.ua>). – 2014. – 10.11).*